

EXPO

EN ÅRSRAPPORT FRÅN STIFTELSEN EXPO

Intolerans 14

DAVID LAGERLÖF/EXPO

NATIONAL-
DEMOKRATERNA
GÅR I GRAVEN

SVENSKA MOTSTÅNDS-
RÖRELSEN KAPADE
SD-MANDAT

UPPGÅNG OCH FALL FÖR
HÖGEREXTREM MEDIA

SVENSKARNAS PARTIS MILJONSATSNING

Valfiasko för nazister

Nazister satsade stort under valåret

PROPAGANDA, MANIFESTATIONER OCH AKTIONER SJU GÅNGER OM DAGEN

Under valåret satte Svenskarnas parti rekord i aktiviteter. För hela miljön noterar vi en 23-procentig ökning. Men 2014 var också det år då Nationaldemokraterna kastade in handsken och lade ned sin verksamhet.

Intolerans14 är Expos sjunde årsrapport om den rasideologiska miljöns aktiviteter. Miljöns aktiviteter granskas utifrån kategorierna: Antalet aktiva organisationer, antalet aktiviteter, den geografiska spridningen samt form av aktiviteter. Aktivitetsformerna delas i sin tur upp i propagandaspridning, manifestationer, sociala aktiviteter, kampförberedande, föredrag, kommunpolitik, demonstrationer och konserter. Uppgifterna bygger på organisationernas egen rapportering på deras respektive sajter och på Facebook vilket kan innebära en risk för såväl under- som överrapportering. Sedan 2012 har vi inkluderat annan organiserad intolerans, som Sverigedemokraterna och den antimuslimska rörelsen, i rapporten men vi för dock ingen statistik för dessa organisationer.

DET HAR SKETT EN stadig ökning av aktiviteter sedan 2011. Under 2013 noterade vi en 28-pro-

centig ökning och under 2014 har antalet aktiviteter stigit ytterligare och når en ny rekordnivå, från 2 334 till 2 864, en ökning med 23 procent.

Mycket av ökningen kan hänföras till Svenskarnas partis valkampanj. Även Svenska motståndsrörelsen har haft en rejäl ökning och genom att Nordisk ungdom började med aktivitetsredovisning på sin sajt kunde vi notera 286 aktiviteter för dem. Det är viktigt att hålla i minnet att en aktivitetsökning inte nödvändigtvis innebär en motsvarande ökning av medlemmar, även om samtliga organisationer rapporterar att så skett.

Aktivitetsökningen har framförallt skett inom propagandaspridningen, det vill säga flygbladsutdelning och klistermärken. Under 2014 genomfördes 2 350 sådana aktiviteter jämfört med 1 884 föregående år. Även de kampförberedande aktiviteterna som fysisk träning och olika former av kampsportsträning har ökat betydligt – från 25 till 89. Vissa aktiviteter har dock minskat. Så har bara två demonstrationer genomförts under 2014 mot fem 2013. Likaså har aktiviteter inom kommunpolitik minskat från 29 till två, vilket bland annat beror på Nationaldemokraternas nedläggning. Antalet manifestationer har legat still – 227 mot 225 under 2013. Sociala aktiviteter och föredrag visar en viss ökning.

I SNITT HAR DET spridits propaganda i form av flygblad, klistermärken och banderolluppsättningar eller genomförts olika manifestationer och aktioner sju till åtta gånger dagligen under 2014. Svenskarnas parti stod för drygt sex aktiviteter i genomsnitt dagligen fram till valdagen i september.

Vad gäller den geografiska spridningen har flest aktiviteter, 563, genomförts i Stockholms län vilket är en ökning från 351 föregående år. Ökningen kan bland annat förklaras av Nordisk ungdom, men framför allt är det SMR som står för en stor del av ökningen. Därefter kommer Jönköpings län med 346 aktiviteter, varav Svenskarnas parti stod för 294. På tredje plats kom Västra Götaland med 294 aktiviteter. Även här utmärkte sig Svenskarnas parti med sina 195 aktiviteter. Värmland kommer på fjärde plats med 238 aktiviteter, tätt följt av Skåne med 237. Lägst aktivitetsnivå hade Gotland där endast tolv aktiviteter genomfördes.

Bryter vi ned siffrorna på kommunnivå ser vi att Stockholm kommer i topp med 240 aktiviteter, följt av 144 i Jönköping och 114 i Sundsvall. Göteborg kommer först på 11:e plats med 61 och Malmö på 37:e plats med 21 aktiviteter.

SVENSKARNAS PARTI ställde upp i 34 kommuner i valet vilket återspeglar sig i dess aktivitetsnivå. Partiet tog fram särskilt valmaterial för flera av kommunerna och producerade även en valtidning.

Flest aktiviteter, 112, hade det i Jönköpings kommun där partiet också ställde upp med en kandidat, därefter kommer Sundsvall med 97 aktiviteter och Vaggeryd 85. Det hade dock inte någon kandidat i Sundsvall. I Stockholm genomfördes endast 35 aktiviteter. I några kommuner där partiet kandiderade genomfördes inga aktiviteter alls, som i Lidköping och Klippan. I Lidköping hade partiet dessutom en representant i fullmäktige som satt på ett sverigedemokratiskt mandat. I Färgelanda genomfördes endast en aktivitet, i Tidaholm två och i Nässjö samt Västervik tre vardera trots att partiet kandiderade i kommunalvalet.

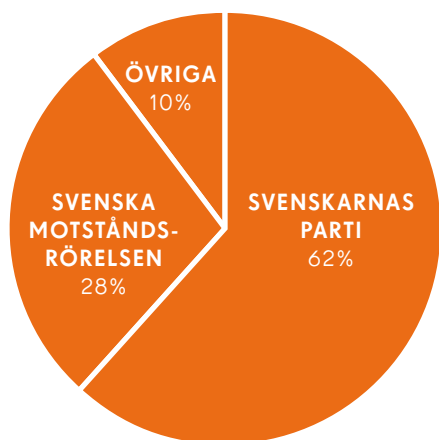
SVENSKA MOTSTÅNDRÖRELSEN, svenska delen av Nordiska motståndsrörelsen, har haft akti-

FAKTA

Nationell demokrati

- Nationell demokrati bildades i november 2014.
- Partioförförande är Carl Cederström (tidigare Björn Cederström).
- Cederström har stått bakom den numera nedlagda Försvarens Sveriges Självförsvar och Nationalsocialistiska svenska arbetarpartiet.
- Han drev även Mariahjälpen.
- 2011 arrangerade Cederström tillsammans med Nationaldemokraterna en demonstration mot moskébygget i Göteborg.

"I snitt har det spridits propaganda i form av flygblad, klistermärken och banderolluppsättningar eller genomförts olika manifestationer och aktioner sju till åtta gånger dagligen under 2014."

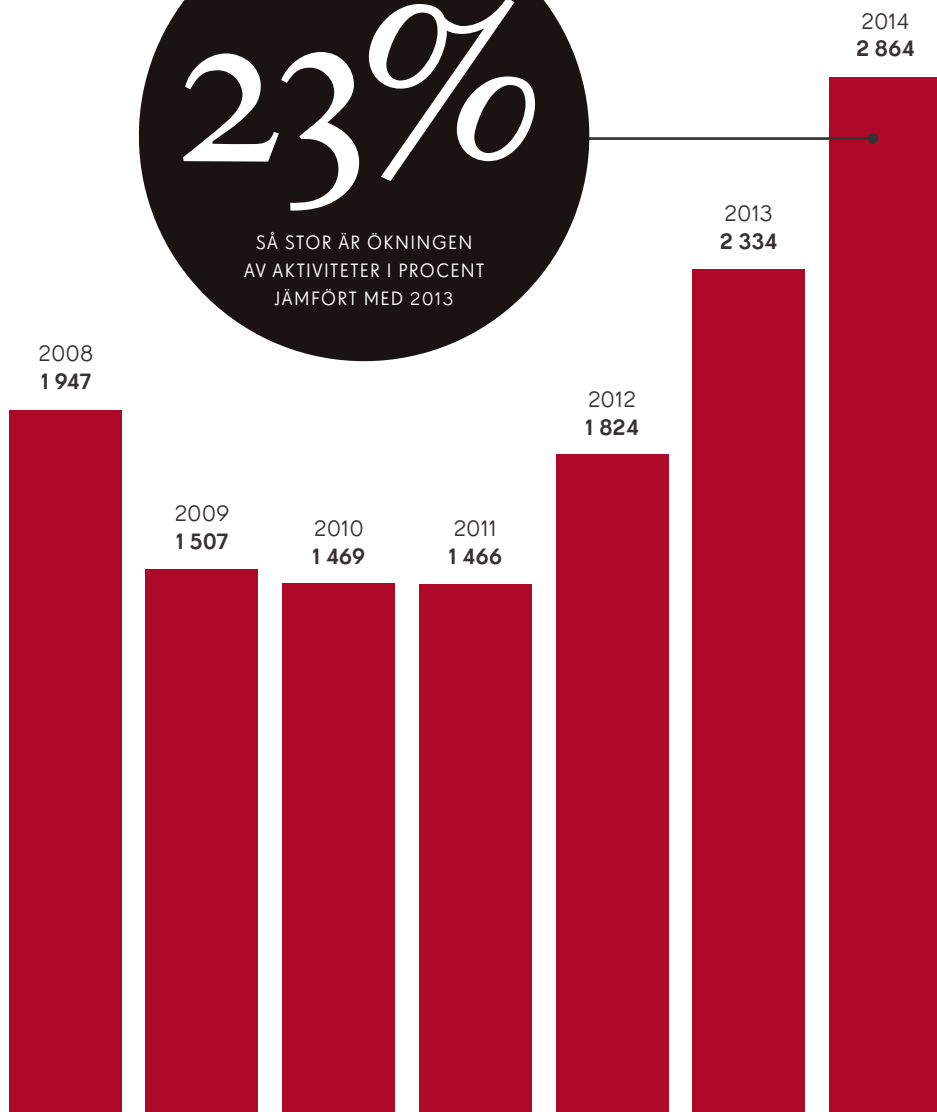

viteter i samtliga län. Antalet aktiviteter ökade från 613 till 800 under året, varav 580 var propagandaspridning. Under året har rörelsen satsat mer på kampförberedande aktiviteter som nu ökat till 87 jämfört med 19 föregående år. Man har också haft fler föredrag, såväl internt som öppna för utomstående. Flest aktiviteter har genomförts i Stockholms län (205) därefter Skåne (95) och Dalarna (77). På kommunivå har skett flest aktiviteter i Stockholm (146), därefter Emmaboda (39) och Umeå (38), där det för övrigt endast genomfördes en aktivitet föregående år. I Göteborg redovisar man 19 aktiviteter och i Malmö inte en enda.

NORDISK UNGDOM, SOM började med en mer noggrann aktivitetsredovisning under 2014, har genomfört de flesta av sina 286 aktiviteter i Stockholm (110), därefter Västra Götaland (32) och Skåne (23). I likhet med övriga organisationer satsar Nordisk ungdom på propagandaspridning, och mycket av det som sprids är reklam för den egna organisationen. Dessutom har de genomfört ett flertal spektakulära aktioner.

Troligen har deras aktiviteter varit underreporterade tidigare vilket gör att det blir svårt att göra jämförelser med föregående år.

PARALLELLT MED AKTIVITETSÖKNINGEN har konsolideringen av den rasideologiska miljön fortsatt. Under året lade Nationaldemokraterna ned sin verksamhet efter att ha varit verksam

sedan 2001. Förbundet nationell ungdom och Dresdenkommittén har inte heller haft någon verksamhet. Dock har en ny organisation tillkommit, Nationell Demokrati. Totalt finns det 10 aktiva organisationer.

I år lyfter vi även fram utvecklingen inom högerextrema medier. Även här har det skett stora förändringar under året. Svenska Karnas partis webbtidning Realisten lades ned 1 oktober och Nationell Idag som fram till 2012 var partiorgan för Nationaldemokraterna gick i konkurs.

Motpols identitära seminarium var det sjätte i ordningen och gick under rubriken *Identitet*

Antal aktiviteter 2008–2014

Propagandaspridningen står för den absoluta majoriteten av aktiviteter. Under 2014 spred organisationerna olika former av propaganda vid 2 350 tillfällen.

och *Globalisering*. På seminariet talade bland andra Philippe Vardon, som är en av den franska identitära rörelsens grundare och Markus Willinger, författare till *Generation Identity*.

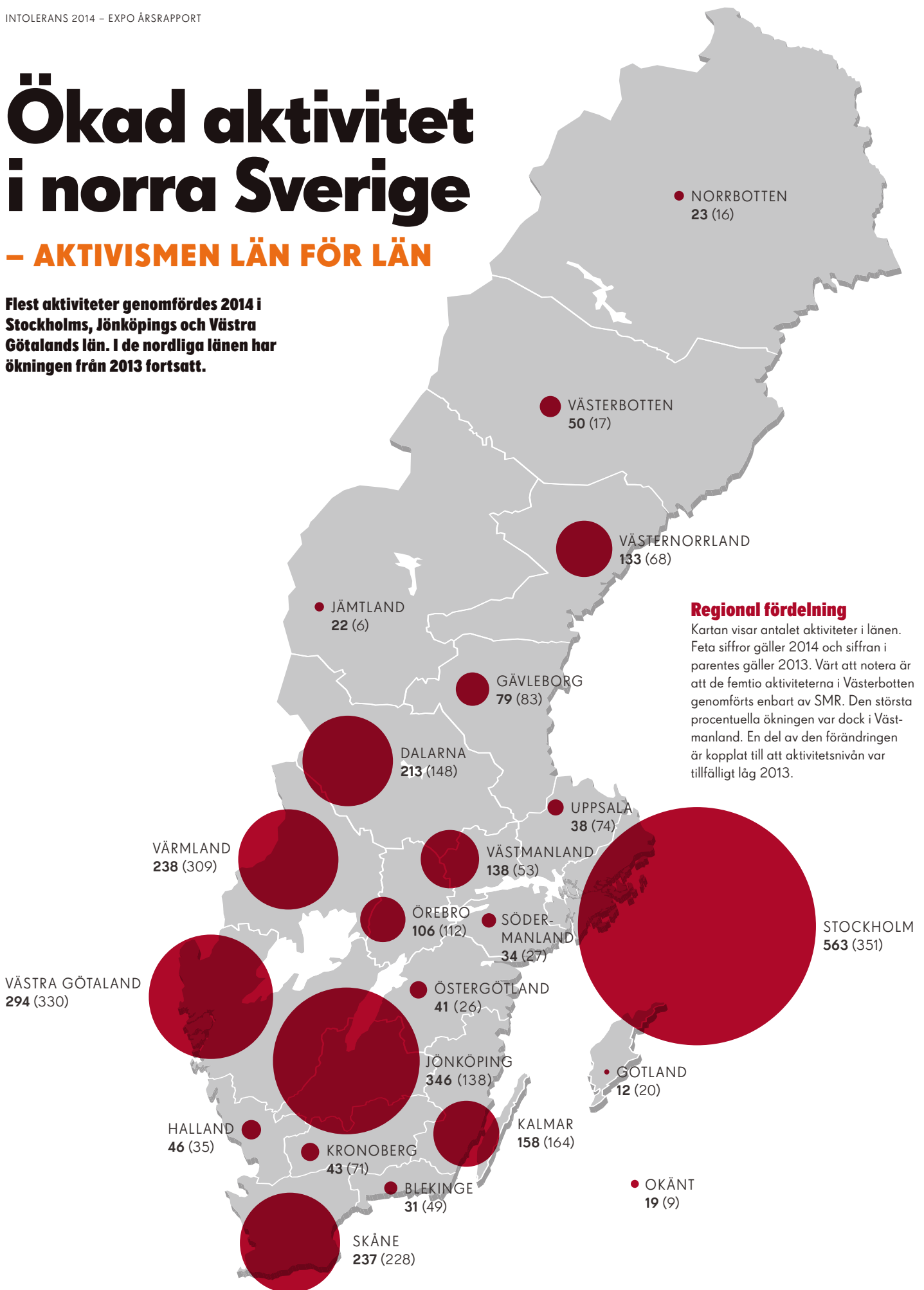
BLOOD & HONOUR SOM vi skrev om kort i förra årets rapport tycks ha fått i gång viss verksamhet. Bland annat har det varit möten i Helsingborg och Stockholm och en sommarfest har anordnats på okänd ort. Blood & Honour deltog även i en demonstration i Köpenhamn och var tillsammans med Frihetsrock medarrangörer till en konsert.

Anna-Sofia Quensel

Ökad aktivitet i norra Sverige

– AKTIVISMEN LÄN FÖR LÄN

Flest aktiviteter genomfördes 2014 i Stockholms, Jönköpings och Västra Götalands län. I de nordliga länen har ökningen från 2013 fortsatt.

Regional fördelning

Kartan visar antalet aktiviteter i länen. Feta siffror gäller 2014 och siffran i parentes gäller 2013. Värt att notera är att de femtio aktiviteterna i Västerbotten genomförts enbart av SMR. Den största procentuella ökningen var dock i Västmanland. En del av den förändringen är kopplat till att aktivitetsnivån var tillfälligt låg 2013.

PROPAGANDASPRIDNING
2 350 (1 884)

MANIFESTATION
227 (225)

SOCIAL AKTIVITET
137 (116)

KAMPFÖRBEDANDE
89 (25)

FÖREDRAG
53 (48)

KONSERT
4 (2)

KOMMUNFULLMÄKTIGE
2 (29)

DEMONSTRATION
2 (5)

Fördelning mellan aktiviteter

Kampförberedande aktiviteter har mer än tredubblats. Framför allt är det Svenska motståndsrörelsen som regelbundet genomfört kampsportsträning för sina aktivister. Till antalet sett står propagandaspridning för den största ökningen. 2014 års aktiviteter står med fet siffra, inom parentes finns siffran för 2013.

+24%

SÅ STOR VAR ÖKNINGEN
AV PROPAGANDASPRIDNING
2014 JÄMFÖRT MED 2013

FAKTA

Kategorierna

PROPAGANDASPRIDNING består av uppsättning av klistermärken, affischer och banderoller samt flygbladsutdelning.

MANIFESTATION är torgmöten eller offentliga flygbladsutdelningar. I kategorin räknar vi också in aktioner som är av mer uppseendeväckande slag, exempelvis Svenskarnas partis Blågula band.

SOCIAL AKTIVITET består av middagar, fester, gemensamma friluftaktiviteter.

KAMPFÖRBEDANDE AKTIVITETER utgörs av fysisk träning samt självförsvar.

FÖREDRAG är föreläsningar internt.

KOMMUNPOLITIK är deltagande på kommunfullmäktigemöten.

FAKTA

Organisationer 2014

AKTIVA

Blood & Honour
Crew 38
Frihetsrock
Hammerskins
Identitära nätverket (Arktos, Motpol m.fl.)
Nationaldemokraterna
Nordisk ungdom
Svenska motståndsrörelsen
Svenskarnas parti

NYA FÖR ÅRET

Nationell demokrati

NEDLAGDA/INAKTIVA

Dresdenkommittén
Förbundet nationell ungdom
Nordiska nationalsocialister

Satsning blev valfiasko för Svenskarnas parti

Massutskick, valtidning och torgmötesturné fram till valdagen. Satsningen till trots blev valet ett fiasko för Svenskarnas parti.

Nazistiska Svenskarnas parti valsatsade med målet 10 000 röster i riksdagsvalet och tio kommunala mandat. Satsningen, som påbörjades redan 2013, slutade utifrån det målet i ett fiasko. Trots en historiskt stor valfond på över 1,3 miljoner, en omfattande propagandaspridning och en torgmötesturné lyckades partiet inte upprepa framgången från valet 2010, då partiet fick ett mandat i Grästorps.

I riksdagsvalet slutade det på 4 189 röster. Men trots att det inte lyckades få ett enda eget kommunalt mandat kom en partimedlem in i Sätters kommunfullmäktige efter att fyra personer hade skrivit in hans namn på Sverigedemokraternas öppna valsedel.

Totalt sett genomförde partiet 1 770 aktiviteter under 2014, varav 1 673 innan valdagen. Valsatsningen gav dock inte gensvar i antal röster. Inte ens det massutskick med valpropaganda som skickades ut i ett antal kommuner gjorde att partiet lyckades uppnå sitt mål. Efter valdagen föll aktivitetsnivån rejält.

I GENOMSNITT GENOMFÖRDE partiets aktivister sex aktiviteter dagligen fram till valdagen. I mitten av april lanserades kampanjen *Ett fritt*

Sverige – nu sopar vi bort EU-byråkraterna. Under den parollen demonstrerade partiet i Jönköping på första maj.

Partiet var också närvarande under den så kallade politikerveckan på Gotland. Kvällen innan själva veckan inleddes tog partiet Almedalsscenen i besittning. Valturnén kulminerade 30 augusti med en demonstration i Stockholm. Knappt 200 medlemmar och sympatisörer vandrade under kraftig polisbevakning. Motdemonstranterna uppgick till cirka 10 000 personer.

EN VISS GEOGRAFISK förändring bland aktiviteterna kan vi se i år. Bland de län partiet var mest aktivt i toppar Jönköping (294), följt av Stockholm (246) Värmland (210), Västra Götaland (195) samt Dalarna (120). I Jönköping mer än fördubblade partiet sina aktiviteter jämfört med 2013 (118). I Värmland, som låg etta 2013, skedde en minskning från 302 aktiviteter. I Västra Götaland som kom tvåa förra året med 240 aktiviteter har också skett en minskning.

I kommunerna har flest aktiviteter genomförts i Jönköping (113), Sundsvall (97) och Vaggeryd (85). I Stockholms kommun genomfördes endast 35 aktiviteter, insatserna i länet var koncentrerade till Upplands-Bro (53). Förra året noterade vi att partiet hade haft en minskning i Västerås till 24 aktiviteter men i år genomfördes 52 aktiviteter i kommunen.

PÅ DEN ÅRLIGA höstkonferensen med namnet *Framtidstro och engagemang* i Trollhättan, försökte partiledningen göra allt för att vända

bakslaget till en framgång. Det hävdades att även om partiet fick få röster i valet så stöder ”stora delar av främst SD:s väljare” partiets politik. Ledningen bad medlemmarna om att ha tålamod och minnas att kampen inte bara gäller att nå parlamentariska framgångar.

Kort efter valet fattades beslutet att lägga ner webbtidningen Realisten efter att redaktören lämnat sin post. Realisten hade satsat på att få presstöd, men av detta blev det alltså ingenting. Istället ska partiet satsa på kvartalsmagasinet Framåt. Ledande medlemmar har efter valet av olika anledningar lämnat partiet.

UNDER 2014 HAR FLERA partimedlemmar åtalats eller dömts för olika brott. Partitopparna Jonas Andersson och Ludvig Delin åtalades för försök till grov misshandel i december. De hade ingått i ett ”medborgargarde” och greps beväpnade med stenar i samband med oroligheterna i Husby 2013.

Realistens ansvarige utgivare har dömts för hets mot folkgrupp för kommentarer på tidningens webbsida.

I Malmö attackerades deltagare efter en manifestation på Kvinnodagen 8 mars. Bland de som är misstänkta fanns medlemmar från Svenskarnas parti. En misstänkt har dock lämnat Sverige och är nu efterlyst internationellt. Inga åtal har ännu väckts.

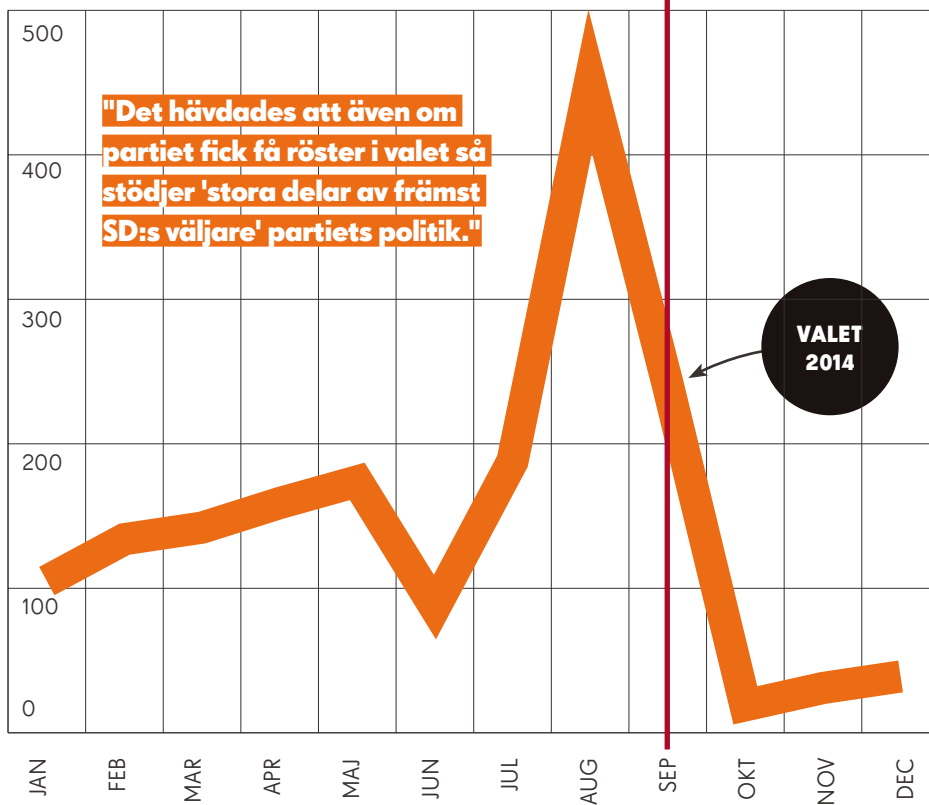
REDAN INNAN KONFLIKTERNA i Ukraina bröt ut hade Svenskarnas parti etablerat kontakt med Svoboda som bland annat deltog på SvP:s *Vision Europa* 2013. I maj månad 2014 lade dock Svenskarnas parti relationerna på is. Någon

konkret förklaring har inte getts, men en ledande aktivist som medverkade i Motgifts podcast koppelade Svoboda till konspirationsteorier om judisk makt. Medlemmar från Svenskarnas parti har också deltagit eller deltar i konflikten som ukrainafrivilliga. En av dem kandiderade för partiet i valet. Under hösten tog partiet avstånd från detta och kallade det för ”extremt omdömeslöst” samt gav kandidaten en allvarlig varning.

TROTS VALBAKSLAGET har partiet fortsatt att knyta internationella kontakter. Medlemmar från partiet har varit i Grekland och mött Gyllene gryning, deltagit på konferens i

ANTAL

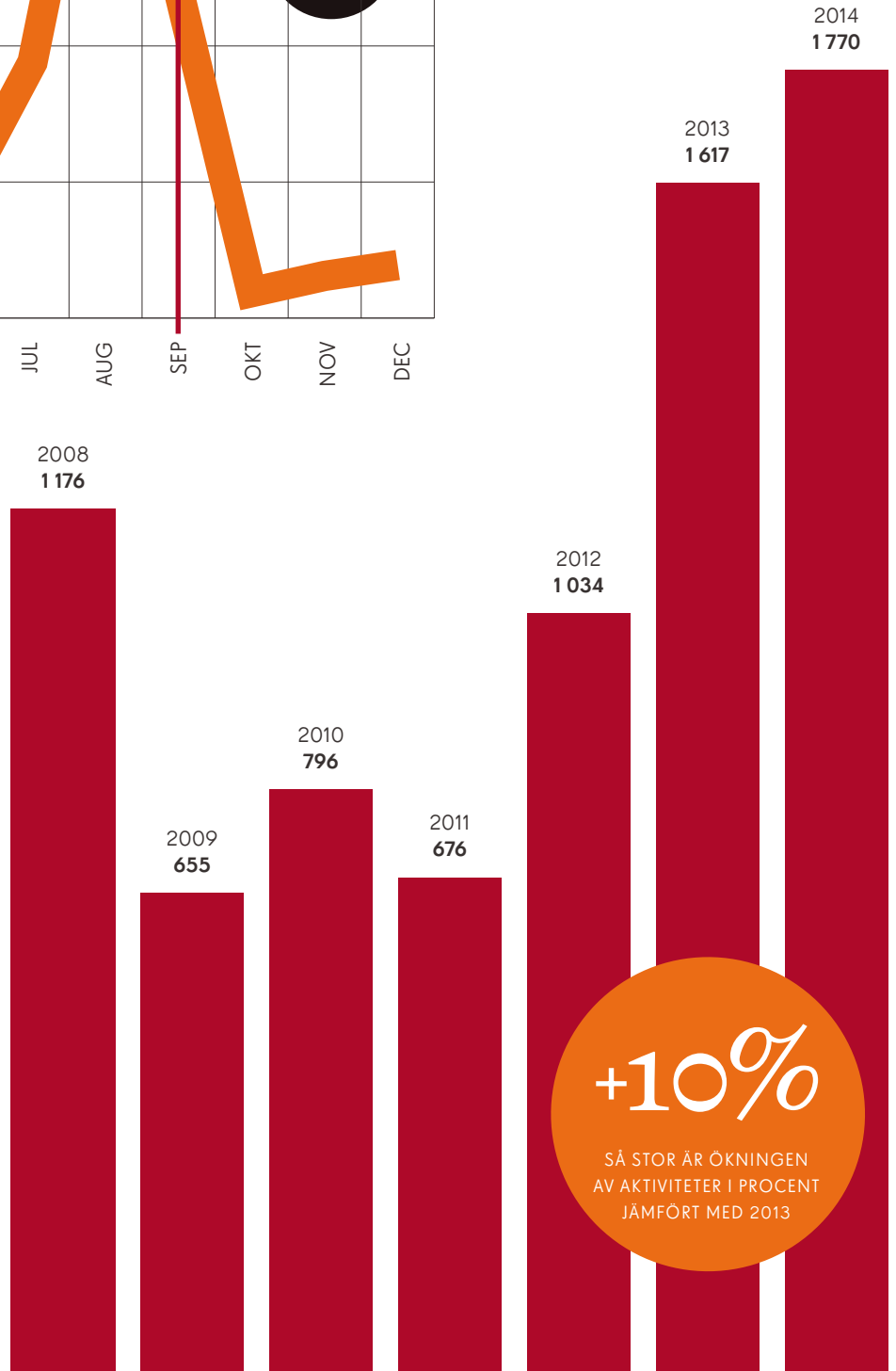

Aktiviteter månad för månad

Svenskarnas partis aktiviteter steg månad för månad fram till valdagen, med undantag för sommarmånaden juni. Under toppmånaden augusti spreds propaganda vid 451 tillfällen och i september genomfördes totalt 241 aktiviteter. Av dessa skedde 233 före valdagen och åtta efter.

Aktiviteter år för år

Stapeltdiagrammet visar Svenskarnas partis aktiviteter 2008–2014. Valåret 2010 genomfördes 796 aktiviteter jämfört med de 1 770 under 2014.

Kirchheim i mars med högerextremister från ett tiotal länder, samt varit i Ungern på *The European Congress* i Budapest. Konferensens syfte var att bygga allianser mellan amerikanska nationalisterna och europeiska identitärer och nationalisterna. De ungerska myndigheterna stoppade konferensen, men deltagarna lyckades hålla några möten på en pub.

I december arrangerade det italienska partiet Forza Nuova en konferens i Milano under parollen *Ett fritt Europa*. Mötet var ett av många som i början på 2015 ledde till bildandet av det pan-europeiska partiet Alliance for Peace and Freedom där SvP nu ingår.

Anna-Sofia Quensel

FAKTA

Svenskarnas parti

- Bildades 1994 under namnet National-socialistisk front, NSF.
- Ombildades 2008 till Folkfronten och ett år senare till Svenskarnas parti.
- Partiledare är Stefan Jacobsson.
- Ställde upp med kandidater i 34 kommuner, men fick inga mandat.
- Genomförde 1 770 aktiviteter 2014 varav propagandaspridning 1 515, manifestationer 175, sociala aktiviteter 72, föredrag 4, kampförberedande 2 och demonstrationer 2.

Veteran. Pär Öberg, Svenska motståndsrörelsen, tar plats i Ludvika kommunfullmäktige.

SMR kapade SD-mandat

På två år har den militanta nazistiska Svenska motståndsrörelsens aktiviteter nästintill fördubblats. Under 2014 genomförde organisationen aktiviteter i alla län. Samtidigt tog en av deras ledargestalter plats i en folkvald församling och en namninsamling för att starta ett politiskt parti drogs igång.

Den militanta nazistiska organisationen Svenska motståndsrörelsen har haft ännu ett år av markant ökad aktivitet. 2014 genomförde organisationen 800 aktiviteter runt om i landet. Det är en ökning med omkring 30 procent jämfört med föregående år, då organisationen genomförde 613 aktiviteter. Året innan var motsvarande siffra 435. Det handlar alltså nästan om en fördubbling av antalet aktiviteter på två år.

Mest handlar det om propagandaspridning: 580 aktiviteter. Det kan gälla saker som flygbladutdelningar i brevlådor och utanför butiker. På andra plats kommer kampförberedande aktiviteter, totalt 87 stycken. Där kan det handla om kampsportsträning, med och utan vapen samt annan fysträning. Övriga aktiviteter består av manifestationer, föredrag och in-terna utbildningsmöten.

Organisationen har under 2014 även satsat på propagandaspridning på nätet. Via sin sajt och på Facebook och Twitter försöker man föra ut rasideologisk och antisemitisk propaganda vid sidan om rapporteringen av organisationens aktivism. 2014 producerade motståndsrörelsen enligt egen utsago 3 516 artiklar. Mest läst är en artikel om valet 2014 och ett svar på att Expressen och Aftonbladet "hängt ut" ett antal tongivande aktivister från organisationen. Hur många läsare man har går man inte ut med, men artiklarna på sajten kommenterades totalt över 100 000 gånger. Den mest kommenterade artikeln hade 547 kommentarer.

Två gånger har organisationen startat en sida på Facebook – och två gånger har den stängts ner. På Twitter finns ett officiellt Nordfrontkonto som sprider artiklar från organisationens hemsida. Kontot följs av drygt 7 400 personer.

STARTEN PÅ 2014 präglades av efterdyningarna av attacken i Kärrtorp i december 2013 då motståndsrörelsens medlemmar gick till attack mot en antirasistisk demonstration. Polisen hade svårt att få situationen under kontroll och flera personer misshandlades. Under våren 2014 åtalades och dömdes sju av organisationens medlemmar. Bland annat dömdes Emil Hagberg, en av organisationens framträdande aktivister, till ett åtta månader långt fängelsestraff. Ytterligare två aktivister fick sex månaders fängelse medan fyra andra fick ungdomstjänst och ungdomsvård. Organisationen fortsatte på sin sajt att beskriva attacken i Kärrtorp som en legitim aktion och samlade in omkring 40 000 kronor till de fängslade aktivisterna. Pengarna uppges främst ha använts till att betala advokatkostnader vid rättegången. Under 2015 genomfördes ytterligare rättegångar.

EN AV ORGANISATIONENS mest uppmärksammade händelser under 2014 inträffade i slutet av september. Då blev det klart att Pär Öberg

"Organisationen skulle fortsätta att drivas kompromisslöst. Syftet med partiet är att ena de nazistiska krafterna i Sverige, radikaliserar aktivisterna och se till att motståndet inte anpassar sig efter det rådande samhället."

FAKTA

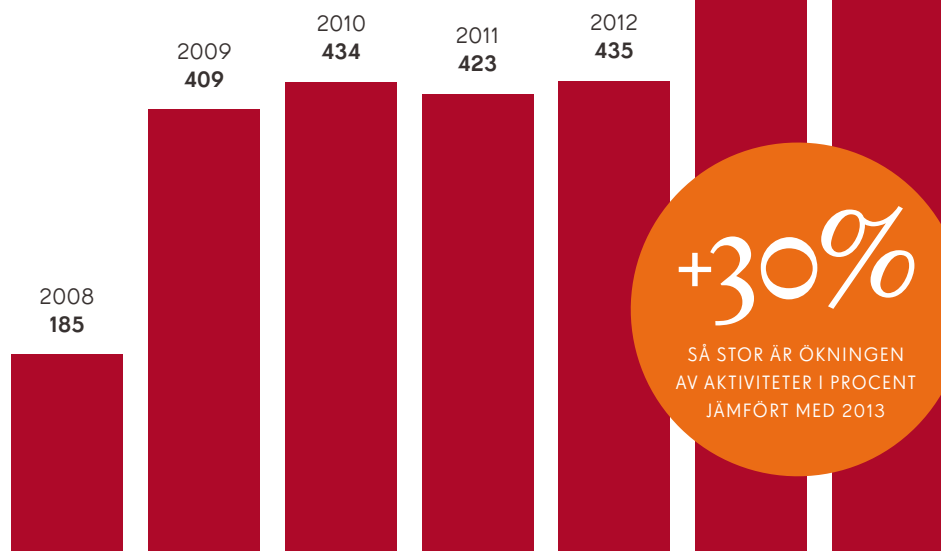
Svenska motståndsrörelsen

- SMR är en militant nazistisk organisation som bildades 1997 när Nationell ungdom skapade en moderorganisation.
- Har sitt ursprung i Vitt ariskt motstånd.
- Ledare är Klas Lund, tidigare dömd för dråp.
- Är en del av Nordiska motståndsrörelsen med systerorganisationer i Danmark, Norge och Finland.
- I valet 2014 kom Pär Öberg in på ett sverigedemokratiskt mandat i Ludvika kommunfullmäktige efter att hans namn skrivits in på partiets öppna lista.
- Genomförde 800 aktiviteter 2014 varav propagandaspridning 580, manifestationer 38, sociala aktiviteter 46, föredrag 47, kampförberedande 87 och kommunpolitik 2.

röstas in på ett Sverigedemokratiskt mandat i Ludvika kommunfullmäktige. Pär Öberg är veteran inom motståndsrörelsen, sitter i riksledningen och är alltså en av organisationens ledare. Med 18 röster på Sverigedemokraternas valsedlar fick han en av partiets stolar. Sverigedemokraternas lokala representant kommenterade det hela som "för jävligt" och Öbergs valframgång uppmärksammades i hela landet. Samma sak hände i Borlänge där en av SMR:s medlemmar tog plats som ersättare i kommunfullmäktige i februari 2015.

Drygt en vecka senare meddelade organisationen via sin sajt att man skulle försöka bilda ett politiskt parti "som ska representera organisationens ståndpunkter i val". Ledaren Klas Lund lovade samtidigt tänkbara kritiker att motståndsrörelsen inte klivit på "liberaliseringståget". Sverige och Norden kan endast återerövas av en "stark kraft" menade Lund. Organisationen skulle fortsätta att drivas kompromisslöst. Syftet med partiet är att ena de nazistiska krafterna i Sverige, radikaliserar aktivisterna och se till att motståndet inte anpassar sig efter det rådande samhället.

Innan man gick ut offentligt med avsikten att starta parti hade Klas Lund sträckt ut en hand till Svenskarnas parti i hopp om en hopslagning av de nazistiska organisationerna.

Aktiviteterna stiger år för år

Sedan 2011 har Svenska motståndsrörelsen ökat sina aktiviteter år för år. Årets ökning med 187 aktiviteter, eller trettio procent, är visserligen inte lika hög som den ökning som skedde mellan 2012 och 2013 men sedan 2008 har antalet aktiviteter mer än fördubblats.

Något som SvP tackade nej till. Enligt motståndsrörelsens ledning är möjligheterna till att ena den nationella rörelsen i Sverige uttömda i och med detta, men verksamheten för att bilda ett parti fortsätter ändå.

SEDAN DEN 2 OKTOBER kämpade aktivister från motståndsrörelsen med att samla in de 1 500 namnunderskrifter som krävdes för att registrera partiet. I en intervju på organisationens sajt hade Klas Lund förklarat att det kanske

"I en intervju på organisationens sajt hade Klas Lund förklarat att det kanske var dags att "dödförklara det här folket" om man inte skulle nå hela vägen fram."

var dags att "dödförklara det här folket" om man inte skulle nå hela vägen fram. I februari 2015 meddelade SMR att målet var nått, men det utlovade partiprogrammet finns ännu inte tillgängligt.

Vid sidan om den nystartade parlamentariska verksamheten fortsätter motståndsrörelsen att bygga vidare på sin våldsromantik. Organisationen kan i dag närmast beskrivas

som delad, med en begynnande parlamentarisk verksamhet samtidigt som den militanta verksamheten lever vidare hos aktivisterna. Runt om i Sverige tränar medlemmarna kampsport och knivslagsmål. Ibland leker man krig med luftvapen. När aktivister misshandlat meningsmotståndare i samband med demonstrationer och flygbladsutdelningar rapporteras detta på hemsidan. Våldet beskrivs och motiveras ofta med att det rör sig om självförsvar.

UNDER ÅRET HAR motståndsrörelsen även sökt utveckla sin aktivitet i Norge, Finland och Danmark. I Norge och Finland finns det en organiserad verksamhet, om än i liten skala. I Danmark finns den till stor del enbart på papperet. I början av december förra året gjorde norska PST, motsvarande Säkerhetspolisen, en räd mot aktivister i Norska motståndsrörelsen. Man beslagtogs skjutvapen och narkotika. På en del av vapnen fanns organisationens logotyp. Haakon Forwald, talesperson för Norska motståndsrörelsen men mantalskriven i Sverige, ville inte låta sig intervjuas i samband med tillslaget. Han skrev dock till norsk tv, NRK, att det inte fanns någon anledning till oro och att organisationen inte vill bruka våld annat än i självförsvar.

Johannes Jakobsson

Nationaldemokraterna går i graven

Konflikterna blev för många. 2014 blev året då Nationaldemokraterna fick se sig slutgiltigt besegrade.

Den 23 april kom beskedet. Nationaldemokraterna hade gått i graven. På partiets hemsida meddelade partiledaren Marc Abramsson: ”Som många varit medvetna om har verksamheten varit ytterst begränsad de sista åren, ja sedan 6 juni 2013 har den i praktiken varit helt vilande, så beslutet kommer troligen inte som en överraskning för någon.” Partiet hade några månader tidigare släppt kontrollen över den prestödsfinansierade veckotidningen Nationell Idag och de två kommunfullmäktigedamöterna i Södertälje, Abramsson själv och Mattias Karlstrand, syntes allt mer sällan vid sammanträdena.

– Det är viktigt att det frö man sår med är friskt annars blir det ingenting, sa Nationaldemokraternas grundare Tor Paulsson vid bildandet på Brygghuset i Stockholm den 12 augusti 2001.

Några månader tidigare hade Paulsson och hans styvfar Anders Steen uteslutits ur Sverigedemokraterna. Anklagade för att ha byggt upp en hemlig parallell organisation tog de delar av SD:s aktivistkader, framförallt från Stockholm och Göteborg, med sig och lanserade ett nytt parti. För att säkerställa att inga konflikter skulle uppstå i det nya partiet fanns en konfliktlösningsgrupp samt en extra konfliktlösningsgrupp utifall att det skulle uppstå konflikter i konfliktlösningsgruppen.

PAULSSON TOG ROLLEN som partiorganisatör medan Steen blev partiledare. De hade framgångsrikt byggt upp Sverigedemokraternas avdelning i Haninge som 1998 fick två kommunala mandat. Nationaldemokraterna kom tidigt att profilera sig mot SD. Nationaldemokraterna kom från starten att hävda att SD hade ”libera-

"Under Prideparaden 2003 i Stockholm attackerade medlemmar ur ungdomsförbundet paraden. För detta kom bland annat Abramsson att dömas till fängelse."

liserats” medan det i SD:s retorik hette att Nationaldemokraterna var ”kryptonazister”.

Nationaldemokraterna kom att bli en samlingspunkt för personer med bakgrund i nazistiska organisationer och missnöjda sverigedemokrater som inte kände sig hemma i SD:s mer parlamentariska inriktning. På partiets sida flödade antisemitiska konspirationsteorier och rasideologiska resonemang.

Nationaldemokraterna återupplivade de sverigedemokratiska demonstrationerna från 1990-talet: Engelbrektsdagen i april, nationaldagen den 6 juni och Karl XII:s 30 november. Partiet var också en central aktör vid de så kallade Salemdemonstrationerna där nazister samlades för att hedra minnet av en mördad vit makt-musiker. Nationaldemokraterna tog också snabbt över flera av SD:s internationella kontakter. Bland annat hade det täta band med British National Party och Front National vid 2000-talets början.

Nationaldemokraterna siktade högt i valet 2002 men fick se sig ordentligt ifrånsprunget av SD som i detta val ökade från under 20 000 röster i riksdagsvalet till en bit över 70 000 röster, vilket gjorde SD till det största partiet utanför riksdagen. Nationaldemokraterna fick i samma val 10 000 röster. I kommunvalen var skillnaden om möjligt än större. SD slog igenom kraftigt och gick från åtta till 50 kommunala mandat medan Nationaldemokraterna fick nöja sig med fyra mandat (två vardera i Södertälje och Haninge).

EFTER VALET KOM Nationaldemokraterna ännu mer att ta rollen som ett gatubaserat parti. Flygbladskampanjer och konfrontationer med meningsmotståndare på den yttersta vänsterkanten tillhörde vanligheterna. Ungdomsförbundet med ordförande Marc Abramsson i spetsen kom att bilda en egen vaktstyrka och våldsamheterna eskalerade. Under Prideparaden 2003 i Stockholm attackerade medlemmar ur ungdomsförbundet paraden. För detta kom bland annat Abramsson att dömas till fängelse. Samma år höll Tor Paulsson tal under Salemsmarschen inför över 2 000 deltagare.

– En dag kommer alla de som har medverkat till förtryck, skändningar och förnedringar få sitt rättmätiga straff. Då ska Gudrun Schyman, Göran Persson och alla andra lands-

SYMPATISÖRER. Plakat för Nationaldemokraterna från

förrädare få stå till svars för det de har gjort mot oss. Jag lovar er alla: Det straffet kommer att kännas, sa Paulsson i sitt tal.

EFTER EN OMFATTANDE EU-vals kampanj våren 2004 med magert resultat föll den enade fasaden isär inför öppen ridå. Paulsson greps av polis efter att ha misshandlat sin sambo mitt framför delar av partikadern på en midsommarfest. Paulsson kom senare att dömas till fängelse och återvände aldrig till partiet, även om han försökte komma tillbaka via ett hemligt nätverk efter valet 2010. Efter Paulssons misshandel försvann stora delar av partikadern till Nationalsocialistisk front, nybildade Nordiska förbundet och Sverigedemokraterna. Nu hade Marc Abramsson och kumpanen Vávra Suk, som haft det gemensamt att de båda känt sig förfördelade när Nationaldemokraterna bildades, tagit makten över partiet.

Men Nationaldemokraterna kom aldrig att återhämta sig. Ett försök att slå sig samman med emansrörelsen Frihetspartiet gjordes inför valet 2006. Partiet vann förvisso ett nytt mandat i Nykvarn samma val men förlorade platserna i Haninge kommunfullmäk-

demonstrationståget som gick från Humlegården till Norra Bantorget, Stockholm, på nationaldagen 2004.

tige. Även mandatperioden 2006–2010 blev turbulent. Abramsson som nu agerade både partiledare och organisatör fick utstå kritik av framförallt ungdomar han själv skolat in via ungdomsförbundet. En ny splittring uppstod och Nordisk ungdom bildades 2009.

MED TIDEN KOM Nationaldemokraternas fokus allt mer att handla om tidningen Nationell Idag. Målsättningen var att få tillräckligt många prenumeranter för att få statligt pressstöd som veckotidning. Till sin hjälp tog partiet nazistiska nätverket Fria nationalister för att sprida tidningen och värva prenumeranter. 2010, då Nationaldemokraterna såg konkurrenten SD väljas in i riksdagen samtidigt som Abramssons parti fortsatte att backa, uppfyllde tidningen kriterierna för presstöd.

Till slut hamnade Abramsson i konflikt med även Våvra Suk som nu var avlönad chefredaktör för Nationell Idag, vilket ledde till att Suk och i stort sett hela tidningsredaktionen startade en ny tidning. Även vice partiledaren Daniel Spansk vände ND ryggen och gick över till nazistiska Svenskarnas parti. När valrörelsen 2014 närmade sig var Abramsson mer eller

mindre ensam kvar. Det var lika bra att lägga ner partiet. Och om det fattades folk till den extra konfliktlösningsgruppen får vi förmodligen aldrig reda på.

Alexander Bengtsson

FAKTA

Nationaldemokraterna

- Nationaldemokraterna bildades 2001 av personer som bröt sig ur Sverigedemokraterna.
- Partiledare var Marc Abramsson.
- I valet 2010 fick partiet två kommunala mandat i Södertälje och ett i Nykvarn. Daniel Spansk som var företrädare i Nykvarn lämnade dock partiet 2011 och gick över till Svenskarnas parti.
- I april 2014 meddelade Marc Abramsson att partiet lades ned. I ett avskedsbrev på hemsidan uppmanade han partimedlemmarna och sympatisörerna att rösta på Sverigedemokraterna i det kommande valet.

Antimuslimska miljön

■ **SWEDISH DEFENCE LEAGUE**, som bildades 2011 som systerorganisation till English Defence League, är endast aktiva på Facebook och på Twitter där de kontinuerligt sprider antimuslimsk propaganda. I början av 2014 dömdes SDL:s företrädare Kamil Ryba till sex månaders fängelse för att ha hotat GT:s medarbetare vid två tillfällen. Kamil Ryba dömdes för brott mot medborgerlig frihet, ett brott som ingen fällts för sedan 1950-talet.

■ **TRYCKFRIHETSSÄLLSKAPETS** Ingrid Carlqvist meddelade under försommaren att hon tänkte flytta till Danmark. Orsaken ska vara att Dan Park dömdes till fängelse för hets mot folkgrupp efter utställningen *Fängslande Gatukonst* på Galleri Rönquist i Malmö. Om detta och om frågan om yttrandefrihet talade Ingrid Carlqvist bland annat på Motpols seminarium *Identitetsidé* i juni. I augusti genomfördes en manifestation i Malmö till stöd för yttrandefriheten och Dan Park. Tryckfrihetssällskapet arrangerade även *Tema99 – Förföljelsen av kristna i mellanöstern* tillsammans med sverigedemokraten Hans Erling Jensens organisation Right Hand Aid på Galleri Rönquist.

Även Henrik Rönquist fälldes för hets mot folkgrupp i samband med Dan Parks utställning. I november valde han att stänga sitt galleri och i december drog han igång Pegida Sverige, en systerorganisation till den tyska Pegida-rörelsen som varje måndag haft demonstrationer i Dresden. Pegida står för "Patriotiska europeer mot islamiseringen av västvärlden".

Dan Park på svenska Pegida-manifestationen i Malmö, februari 2015.

■ **VÄRMLANDSGRUPPEN**, eller Sverige Först – Folk rörelsen 14/7 som föreningen numera heter, hade planer på att arrangera en eller flera manifestationer. Den första skulle ha genomförts i maj – men kom att skjutas upp för att slutligen inte alls genomföras. Deras hemsida uppdateras sporadiskt.

Anna-Sofia Quensel

Stora förändringar i det högerextrema medielandskapet under 2014

Uppgång & fall

NATIONELL IDAG

Nationell Idag grundades 2001 som Nationaldemokraternas partiorgan. 2004 blev den en nyhetstidning i tabloidformat och beviljades presstödet 2010. 2012 utbröt en maktkamp om tidningen. Chefredaktören Vávra Suk som sparkades fick med sig stora delar av redaktionen och bildade veckotidningen Nya Tider.

I mars 2014 lämnade Nationaldemokraternas ledare Marc Abramsson ordförandeskapet i föreningen Nationell Idags styrelse och ersattes av Björn Herstad.

Ny chefredaktör blev Patrik Ehn som hade utestulits ur Sverigedemokraterna 2013. Ehn blev också medarbetare i gruppen bakom bokförlaget Arktos, den identitära bloggportalen Motpol och deras årliga seminarium *Identitär idé*. Nu knöts Nationell Idag till denna grupp. Tidningen satsade på att nå Sverigedemokraternas gräsrotter och började beskriva sig som "oberoende sverigedemokratisk". Tidningen kritiserade Sverigedemokraternas ledning

hårt samtidigt som de gav sitt stöd till Sverigedemokratisk ungdoms ledning och partiets så kallade bunkerfalang. Men i oktober gick tidningen i konkurs på grund av för få prenumeranter.

NYA TIDER

Veckotidningen Nya Tider ökade sin prenumerationsstock under 2014 och får därmed högre presstödet under 2015. Medan Nationell Idag satsade på att bli en "oberoende sverigedemokratisk" röst har Nya Tider försökt nå fler än sverigedemokraterna under paraplyet "alternativ media". Nya Tider lyckas också få partiets företrädare att ställa upp i intervjuer, som när riksdagsledamoten Kent Ekeröth medverkade i en webb-tv-intervju.

Nya Tider står också med ett ben i den rasideologiska miljön. Flera av medarbetarna är före detta nationaldemokrater och tidningen har också öppnat upp sin debattsida för nazister. Partier som Gyllene gryning i Grekland framställs i positiva dager, apartheidsystemet i Sydafrika rättfärdigas och antisemitiska konspirationsteorier marknadsförs.

REALISTEN OCH RADIO FRAMÅT

I september 2009 lanserade Svenskarnas parti sin nyhetssajt Realisten. I januari 2013 inleddes en större satsning. En del av materialet placerades bakom en betalvägg för prenumeranter, som även fick tillgång till livesändningarna från podcasten Radio Framåt. Bakom Radio Framåt stod bland annat partistyrelseledamoten Dan Eriksson tillsammans

med Magnus Söderman (före detta Svenska motståndsrörelsen). De hade tidigare arbetat med partiorganet Framåt och påbörjade podradion våren 2012.

Realisten drogs under en längre tid med det problem som skulle komma att bli dess fall, att hitta varaktiga medarbetare för att kunna hålla jämna steg med andra högerextrema sajter. Dan Eriksson och gruppen bakom Radio Framåt erbjöds att ta över driften av Realisten men valde i februari 2014 att istället starta en från partiet mer fristående kanal, sajten Mot-

Spektakulära aktioner från Nordisk ungdom

Nordisk ungdom kallar sig för en aktivistorganisation "fast rotad i både det europeiska och skandinaviska arvet." Organisationen efterlyser en "stark och stabil utomparlamentarisk höger".

I *Intolerans13* noterade vi endast 30 aktiviteter. Sedan dess har Nordisk ungdom lanserat en sida på sin sajt där aktiviteter redovisas. Flest aktiviteter har skett i Stockholms län, 110 av de totalt 286 aktiviteterna. I Västra Götalands län genomfördes 32 och i Skåne 23. Andra län man genomfört mer än ett tiotal aktiviteter i är Dalarna och Gävleborg. Majoriteten av aktiviteterna är propagandaspridning, det vill säga flygbladsutdelning och uppsättning av klistermärken. Propagandan som spreds under 2014 hade ofta budskapet "För ett enat Skandinavien" och "2000-talets nationalist" samt organisationens logga. Även klister-

märken mot importen av halal och kosherkött samt flygblad om alternativ media förekom.

FÖRUTOM PROPAGANDASPRIDNING genomför organisationen olika spektakulära aktioner som ofta videofilmas och läggs ut på YouTube. Flera aktioner har riktat sig mot vad man kallar EU-överstatligheten, bland annat brändes en EU-flagga i Västerås i maj månad. I Stockholm genomfördes samma månad en manifestation utanför Europahuset och vid ett annat tillfälle brändes EU-propaganda i Stockholm. Nordisk ungdom har också kampanjat mot tiggare. I videon *Den lukrativa marknaden* låter de en välklädd man i kostym, som säger sig vara arbetslös, tigga utanför en butik.

Inlägg på deras facebookside handlar om den påstådda islamiseringen av Sverige och i maj genomfördes en aktion mot en importör av halalkött på Slakthusområdet i Stockholm.

Vid aktionen kastade aktivisterna, enligt dem själva, grisblod på fasaden till ett slakteri. I Linköping hade de en aktion riktad mot planerna på ett moskébygge.

Flera sociala aktiviteter har också genomförts. Under juni månad höll Nordisk ungdom en Skandinavisk vecka där man ägnade sig åt olika fysiska aktiviteter, föredrag och midsommarfirande. Veckan avslutades med att man deltog på Motpols seminarium *Identitär idé*. I augusti öppnades ett nytt "socialt center", Kronan. Här höll Nordisk ungdom sin valvaka och här arrangeras filmvisningar, föredrag eller pub-kvällar. I november höll Nordisk ungdom en manifestation till minnet av Karl XII på Artillerigården i Stockholm.

NORDISK UNGDOM VAR även på plats när Sverigedemokratisk ungdom protesterade mot Ungdomsstyrelsens beslut att neka SDU bi-

gift. Eriksson lämnade dessutom sin plats i partistyrelsen efter valet. 1 oktober meddelade partiet att Realisten läggs ner. Anledningen uppgavs vara att "den nuvarande redaktören Björn Björkqvist tyvärr inte längre har för avsikt att fortsätta arbeta med Realisten.se". Partiet har valt att istället satsa på det tryckta magasinet Framåt.

FRIA TIDER

Sajten Fria Tider står nära Sverigedemokratisk ungdom och lyfts ofta fram av SDU:s ledare. Samtidigt har sverigedemokraternas vikarierande partiledare Mattias Karlsson beskrivit sajten som styrd av "neofascistiska krafter" som vill normalisera "icke-demokratisk radikalkonservatism och antisemitism".

Fria Tider lanserade i april 2014 Fria Tider Plus med innehåll bakom en betalvägg för prenumeranter. Tobias Ridderstråle, en av förlaget Arktos grundare, gick då in med kapital.

SAMTIDEN

Arbetet med Sverigedemokraternas mediesatsning Samtiden inleddes redan 2012. Målet var ett nyhetsmedia som kunde nå ut brett men som partiet samtidigt har kontroll över. Erik Almqvist, som då var involverad i projektet, förklarade i en intervju i Dagens Opinion att Samtiden siktade på att bli mer än

en nättidning och passade också på att distansera sig från en till SD närliggande sajt.

– Det kommer inte bli som Avpixlat, försäkrade Almqvist.

Arbetet med att finna en redaktör drog ut på tiden. Det skulle dröja fram till maj 2014 innan den SD-ägda nyhetssajten lanserades av chefredaktören Jan Sjunnesson. I februari 2015 lämnade Sjunnesson Samtiden efter att ha avslöjat att Erik Almqvist var den som i praktiken fungerade som ansvarig utgivare.

AVPIXLAT

Sajten Avpixlat startades 2011, som en efterföljare till Politiskt Inkorrekt. Likt sin föregångare har Avpixlat nära band till Sverigedemokraterna. Riksdagsledamoten Kent Ekeröth upplät ett konto för donationer till sajten. Efter att ha blivit upptaxerad på grund av donationerna bildades istället en ideell förening.

Flera sverigedemokrater har medverkat regelbundet som krönikörer. Men Avpixlat har också kritiserat sverigedemokraternas partiledning bland annat för att de petade politikern Thoralf Alfsson från riksdagslistan. Avpixlat har en tydlig antimuslimsk och antiziganistisk prägel och är känd för sina uthängningar av politiska motståndare. I juni 2014 blev Mats Dagerlind, som tidigare fungerat som talesperson, ansvarig utgivare för Avpixlat.

DISPATCH INTERNATIONAL

Ingrid Carlqvist och Lars Hedegaard gav ut den antimuslimska tidningen Dispatch International som veckotidning i pappersformat under 2013. Eftersom papperstidningen fick för få prenumeranter övergick den till webbtidning samma år.

Ingrid Carlqvist har en närhet till den rasideologiska miljön. Under 2014 medverkade hon återkommande i Nya Tider och texter från Dispatch International sampublicerades i Nya Tider. Carlqvist medverkade också under året som talare på Motpols seminarium Identitär Idé.

Jonathan Leman

drag. Men SDU välkomnade inte stödet från Nordisk ungdom. På sin facebookside hade SDU meddelat att inga andra organisationer var inbjudna eller välkomna. Nordisk ungdom har dock fortsatt att visa SDU och SD intresse. När SDU lämnade den paneuropeiska ungdomsorganisationen YEAH där bland annat Front Nationals ungdomsorganisation är medlem beklagade Nordisk ungdom beslutet. I och med detta hade Gustav Kasselstrand, som tidigare visat "prov på kurage och framåtanda", med "råge" vikit av från sin väg mot att ersätta Åkesson på partiledarposten för Sverigedemokraterna, menade Patrik Forsén, talesperson för Nordisk ungdom.

NORDISK UNGDOM HAR varit aktiv internationellt och bland annat besökt Ukraina vid ett par tillfällen. Fredrik Hagberg som är förbundets internationella kontaktperson höll vid ett av besöken tal till sina "ukrainska bröder" och uppmanade dem att stå fast i sin kamp för ett

självständigt Ukraina utan band till vare sig öst eller väst. Som en följd av sitt tal i Ukraina förlorade han sin tjänst vid Försvarsmakten.

Fredrik Hagberg har också representerat Nordisk ungdom vid konferensen *Vision Europa* för europeiska nationalister som anordnades av Junge Nationaldemokraten i Leipzig. Han deltog även som talare vid *Identitär motstånd* i Europa, en konferens anordnad av den

FAKTA

Nordisk ungdom

- Nordisk ungdom är utomparlamentarisk aktivistgrupp som bildades 2009 av personer med bakgrund i Nationaldemokraternas ungdomsförbund.
- Talesperson är Patrik Forsén.
- Nordisk ungdom är kända för sina spektakulära aktioner.
- Genomförde 286 aktiviteter 2014 varav propagandaspridning 255, manifestationer 13, sociala aktiviteter 17 och föredrag 1.

flamländska organisationen Voorpost i november i år. För fjärde året i rad deltog också Nordisk ungdom i den högerextrema Själständighetsmarschen i Warszawa där Patrik Forsén höll tal.

Anna-Sofia Quensel

Nya tider för valets segrare

Sverigedemokraterna blev super-valårets stora vinnare. Valframgångarna i EU-valet i maj och höstens val har många förklaringar.

Partiet har under flera år gynnats av att den politiska konfliktlinjen där frihetliga ideal ställs mot auktoritära fått allt större utrymme. På ena sidan Sverigedemokraterna, på andra sidan Miljöpartiet och Feministiskt initiativ, i en polariserad, ständigt bubblande debatt om migration, identitet och kultur.

Sedan valet 2010 hade partiet steg för steg vunnit nya sympatisörer och i EU-valet i maj bekräftades inbrytningarna i nya väljargrupper. Partiet vann 9,7 procent av rösterna och Sverigedemokraterna lyckades nå fler väljare i stort sett hela landet, i fler samhällslager och i olika åldersgrupper.

I de allmänna valen i september fortsatte trenden. Den övergripande förklaringen till partiets framgångar är att det till slut lyckats ta plats som ett rumsrent alternativ för en intolerant väljargrupp som tidigare valt att prioritera andra frågor. Många av de nya väljarna hade tidigare röstat på Moderaterna, men långt ifrån alla. Partiet lyckades bäst i områden präglade av lågt ekonomiskt och kulturellt kapital. I periferin. Det säger något om partiets funktion i svensk politik. Sverigedemokraterna erbjuder en högerpopulismens maktanalys där eliten och minoriteter pekas ut som en ohelig allians som åsidosätter "folkets" intressen. På det sättet har Sverigedemokraterna kokat en politisk häxbrygd på misstro och rasism som nu alltså tycks sväljas av allt fler.

UNDER LÅNG TID VAR Sverigedemokraternas strategi att närma sig stugvärmen genom att uppträda som bäst i klassen, som ett seriöst parti med mer än en fråga på agendan. Så skulle de tveksamma väljarna övertygas att ta steget över till Sverigedemokraterna. Och så skulle till slut de andra partierna tvingas till dialog och samarbete.

Redan under Almedalsveckan i början av juli antydde partiet att det var slut på den defensiva hållningen. Sverigedemokraterna skulle ryta ifrån. Illustrerad med en ilsken hund presenterades partiets valkampanj. Partiet gick till val med löften baserade på partiets ökända ekvation – begränsa asyl- och anhöriginvandringen med 90 procent, satsa på välfärd och särskilt de äldre. Partiet placerade sig

strategiskt mellan blocken och krävde både höjt tak i A-kassan och slopat sjuklöneansvar för småföretag.

När Fredrik Reinfeldt i sitt numera kända tal under valrörelsen vädjade till svenska folket att öppna sina hjärtan inför den stundande flyktinginvandringen la partiet om kursen.

Nu handlade det om invandringen. Igen.

SVERIGEDEMOKRATERNA VANN till slut 12,9 procent av rösterna i riksdagsvalet och slog en kil mellan de två blocken. När partiet inför budgetomröstningen i början av december stod inför valet att stödja antingen den rödgröna regeringen eller Alliansens budgetförslag blev partiets nya linje än mer tydlig. Med Jimmie Åkesson sjukskriven valde Sverigedemokraterna, med Mattias Karlsson i täten, en strategi som inte bara skakade om svensk politik i grunden. Det vred i ett slag om hela det sverigedemokratiska projektet. Budskapet var tydligt. SD skulle falla alla regeringar som inte gick partiet till mötes i migrationspolitiken. Mer en ilsken hund än Jimmie Åkessons tålmodighet.

Sverigedemokraterna spelade ett högt spel. Och de både vann och förlorade. I och med Decemberöverenskommelsen utmanövrerades de från positionen som "absolut vågmästare", å andra sidan tvingade de upp frågan om invandring på dagordningen.

DET POLITISKA SPELET är en sak. En annan är idéerna. 2011 lanserades Sverigedemokraterna som ett "socialkonservativt parti med nationalistisk grundsyn". Det nya partiprogrammet utgjorde slutstationen på den positionsförflyttning som inleddes av Jimmie Åkesson, Mattias Karlsson och flera andra i dagens ledarskikt efter brytningen med Nationaldemokraterna 2001. Sverigedemokraterna har försökt ta plats som ett kulturnationalistiskt parti som inte gör skillnad på folk utifrån hudfärg och bakgrund. Vem som helst ska i teorin kunna assimileras, även om det enligt partiet kan ta flera generationer. Det innebär att Sverigedemokraterna distanserat sig från resten av den nationella rörelsen som ser etnicitet och eller ras som den avgörande faktorn för vem som kan betraktas som svensk. Senare lanserades till och med en nolltolerans mot rasism och extremism.

Under 2014 visade det sig att partiets nya hållning inte är så självklar. Den både saknar förankring i partileden och den efterlevs inte av partiledningen själva. Dessutom har av-

Hotet. Med Jimmie Åkesson i kulisserna valde

ståndet till den övriga extremhögern minskat. Inför EU-valet undvek Sverigedemokraterna i det längsta att svara på frågan om vilka andra partier i EU det ville samarbeta med. Franska Front National, som partisekreteraren Björn Söder själv varit medlem i, förkastades, bland annat på grund av partiets antisemitiska historia. Till slut valde Sverigedemokraterna att gå med i gruppen Europe of Freedom and Direct Democracy, EFDD – tillsammans med bland andra italienska Femstjärnerörelsen, vars ledare Beppe Grillo kritiserats av judiska organisationer för antisemitism.

Inför valet i september kunde både Expressen och Expo avslöja hur flera av Sverigedemokraternas kandidater till kommun, landsting och riksdagen på olika sätt bröt mot partiets så kallade nolltolerans. När Expo granskade kandidaternas facebookprofiler visade det sig att var tredje kandidat med ett konto gillade eller spred material som partiledningen betecknat som ideologiskt avvikande. Lägg också till uttalanden som dåvarande riksdagsledamoten Anna Hagwalls, som under sommaren hamnade i rampljuset efter att hon

Sverigedemokraterna att fälla regeringens budget, och hotade att göra detsamma med alla andra förslag som inte passade partiet.

förklarat att kvinnor som misshandlas av sina män har ett eget ansvar för sin utsatthet och inte ska gnälla. Det har helt enkelt varit ett år fyllt av skandaler.

ATT INTE ALLA I PARTIET omfamnat partiets linje är en sak. Mer oroande för partiledningen är kanske att den på allvar utmanas av krafter i och utanför partiet som vill vrida partiet tillbaka till en etnonationalistisk och antidemokratisk linje. Under 2014 var konflikten mellan ungdomsförbundet och moderpartiet ett drama med ständigt nya vändningar. Efter valframgången fick konflikten en ny dimension. Den rasideologiska miljön har betraktat Sverigedemokraternas förflyttning, och inte minst partiets tydliga pro-israeliska profil, som ett svek mot nationalismen. Valframgången och Mattias Karlssons ultimatum i samband med budgetförhandlingarna har gett en ny lyster över Sverigedemokraterna. Den rasideologiska miljön ser ett parti som plöjer vägen för den rasideologiska miljöns perspektiv. Med ungdomsförbundet som utmanare finns det rimliga skäl att inte avfärda partiet

"På det sättet har Sverigedemokraterna kokat en politisk häxbrygd på misstro och rasism som nu alltså tycks sväljas av allt fler."

som svikare utan istället se möjligheten att påverka det i "rätt" riktning.

Mattias Karlsson, och de övriga i partitopen ser hotet. Och de vet att kampen om vilket parti Sverigedemokraterna ska bli bland annat avgörs på nätet. Därför lanserades under året Samtiden, en SD-ägd nyhetssajt som på socialkonservativ grund skulle konkurrera med de andra rasistiska alternativa nyhets sajter som i allt större grad tog parti för ungdomsförbundet och dess stödtrupper i den så kallade nya högern.

Jimmie Åkesson har på många sätt fått symbolisera den kursändring som tagit Sverigedemokraterna in i rikspolitiken. Att han efter valet sjukskrevs på grund av utbrändhet och lämnade posten som partiledare är på många sätt symboliskt. Åkessons resa tog på ett sätt slut, och en annan tog vid.

FAKTA

Framstegspartiet

- I februari 2014 bildades ett nytt parti av före detta sverigedemokrater som antingen utslutits eller hoppat av på grund av missnöje.
- Ordförande blev Allan Jönsson, tidigare sverigedemokraternas starke man i Bjuv.
- Genom att fokusera framför allt på pensionsfrågan hoppades partiet få mandat i ett femtiotal kommuner.
- Men resultatet blev magert. Partiet fick endast mandat i Bjuv.

2014 blev Sverigedemokraternas slutgiltiga genombrott i svensk politik. Paradoxalt nog har det inte distanserat partiet från de bruna rötterna utan tvärtom dragit dem tillbaka. SD gick in i året med en dröm om förhandlingar och samarbeten med de övriga riksdagspartierna. Istället slutade partiet som ett samlingsparti för den svenska nationella rörelsen.

Daniel Poohl